

Täysistunto

Torstai 6.4.2017 klo 16.00—21.39

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 28/2017 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Keskustelu

19.17 Kari Kulmala ps: Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia. Muutoksen keskeinen tavoite on saada metsästystä koskevat säännökset ajan tasalle. Valitettavasti joudun tässä vaiheessa toteamaan, että tavoite ei onnistu tai jää ainakin tältä osin vielä torsioksi.

Esitys sisältää paljon muutoksia. Esitetään muun muassa, että ministeriö voisi jatkossa rajoittaa tietyn lajin metsästystä määrääjäksi asettamalla metsästäjäkohtaisen saaliskiintiön. Lakiin halutaan lisätä myös saalisilmoitusvelvollisuutta koskeva pykälä. Pykälää sovellettaisiin esimerkiksi villisian metsästyksessä. Mielestäni tällä hetkellä villisian metsästystä tulisi suosia kaikin mahdollisin keinoin. Sikaruton leviäminen villisian kautta Suomeen tuhoaisi suomalaisen sianlihantuotannon.

Rajoitusten ja ilmoitusvelvollisuuksien lisäksi esityksen tarkoituksena on sallia pienten hirvieläinten sekä villisian metsästyksen jousiaseella. Mielestäni tämä on hyvä ja ajankohtainen muutos. Pidän myös perusteltuna sitä, että jousiaseella valkohäntäpeuraa tai villisikaa metsästävän on suoritettava ampumakoe. Jo tällä hetkellä voimassa olevan metsästyslain 21 §:n mukaan kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa, metsäaurista, hirveä, valkohäntäpeuraa, metsäpeuraa tai karhua rihlatulla luotiaseella metsästettäessä ampujana saa toimia ainoastaan se, joka on suorittanut ampumakokeen, joten tämä ampumakoe jousimetsästäjälle on tältäkin osin perusteltua. Samalla pitäisi kuitenkin myös ymmärtää villisian vaarallisuus silloin kun se on haavoittunut.

Metsästysaseen kuljettamista koskevaa säännöstä halutaan muuttaa niin, että jatkossa erillistä poliisin myöntämää lupaa ei tarvitsisi hakea. Lakiin on tarkoitus kirjata yksityiskohtaisesti tapaukset, joissa ampuma-aseen kuljettaminen olisi sallittua. Tämä on hyvä muutos ja mahdollistaa entistä helpommin metsästysaseen kuljettamisen myös pyörätuolilla kulkevalle vajaakuntoiselle metsästäjälle. Toki aikaisemminkin on voinut luvan saada Suomen riistakeskuksen kautta, mutta rehellisesti ja kokemusta omaavana voin sanoa, että luvan saanti on ollut tosi vaikeaa ja byrokraattista. Mielestäni pyörätuolilla kulkevalle henkilölle, varsinkin silloin kun siinä on se moottori, voitaisiin automaattisesti myöntää tämä lupa kuljettaa asetta silloin kun hänellä on niin sanottu invapysäköintilupa ja hän selvästi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

joutuu käyttämään metsästäessään pyörätuolia tai muuta vastaavaa moottoroitua kulkuvälinettä. Se olisi osaltaan sitä byrokratianpurkua.

Suurpetojen ravinnolla ja haaskalla houkuttelu on esityksen mukaan tarkoitus kieltää mutta kuvaamiseen ja katseluun syntynyt elinkeinotoiminta sallia. Pienpetojen ravinnolla houkuttelun kieltä ei esityksessä ole. Haaskanpidosta ja ravintohoukuttimen käyttämisestä säädetään tällä hetkellä vain karhun metsästyksen osalta metsästyslain 33 §:n 2 momentissa. Suurpetojen houkuttelusta ei ole metsästyslaissa muita säännöksiä.

Metsästyslain 33 § uudistettiin edellisellä vaalikaudella. Lain perusteluissa on ravintohoukuttimien — eli viljapellot, riistapellot, riistalaitumet — kohdalla kirjaus, joka tekee lain noudattamisen metsästyksessä erittäin hankalaksi: Viljapelloilta saa käynnistää karhun metsästyksen mutta karhua ei saa ampua viljapeltoon, josta sato on vielä korjaamatta. Riistalaitumelta, riistapelloilta tai niiden läheisyydestä karhujahtia ei saa aloittaa. Se tulkitaan lain mukaan ravintohoukuttimen käytöksi. Tästä voin esimerkin sanoa, että koirahan ei tätä välttämättä tiedä. Koira kulkee omia polkujaan ja voi ihan yhtä hyvin sen karhun jäljen löytää siitä pellon läheltä, ja karhu tulee ammutuksi kauempana pellostä, mutta siinä metsästäjä helposti syyllistyy sitten metsästysrikokseen. Karhun metsästyksessä on usein metsästysalueita, joilla lyhyiden välimatkojen sisällä on viljapeltoja, riistalaitumia sekä riistapelloja. Tällaisella alueella karhunmetsästyksen on tarpeettoman vaikeaa nykyinsäädännön mukaan, ja tämä tulee korjata tämän hallituksen esityksen käsittelyn aikana.

Yksi tärkeimmistä ongelmista karhunmetsästyksessä on, että tätä riistalaitumen tai riistapellon läheisyyttä ei ole metsästyslaissa tai asetuksessa erikseen rajattu. Onko läheisyys siis 50 vai 500 metriä vai jotain muuta? Joissain maakunnissa tulkintaa pyydetään paikalliselta poliisilta. Vaikka poliisi ei olisi koskaan metsästännyt, hänen pitää tämä päätös antaa, kun häneltä kysytään — vaikka poliisi ei olisi virassaan lainlaatija. Poliisi on kuitenkin mahdollisen metsästysrikoksen sattuessa esitutkinnan käynnistäjä sekä toteuttaja. Poliisi saattaa antaa metrimäärää kysyttäessä jokaisessa maakunnassa erilaisen vastauksen metsästäjille, koska heillä ei ole erillistä ohjeistusta tulkintaan. Tämä ei ole metsästäjien yhdenvertaisuus- ja tasapuolisuusperiaatteiden mukaista.

Pitäisin myös hyvänä, ettei kuvaushaaskoja saa pitää ihan kuka tahansa. Luvan tulisi olla suorassa yhteydessä siihen, paljonko on kuvaushaaskan liikevaihdon osuus henkilön kokonaisliikevaihdosta. Olisiko se esimerkiksi 30 prosenttia vai 50 prosenttia koko liikevaihdosta, jääköön eduskunnan ratkaistavaksi.

19.23 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Hallitus esittää useita kannatettavia muutoksia metsästyslakiin, ja erityisesti haluan keskittyä esityksen myönteisyyteen ja kehittämishaluun, mitä tulee jousimetsästäystä kohtaan. Eli jousimetsästysoikeutta oltaisiin laajentamassa suurempaan riistaan ja samalla asetettaisiin tällaiseen metsästykseseen ampumakoevaatimus. Jousimetsästäystä en itse varsinaisesti ole harrastanut, mutta jousiammuntaa tuntevana sanoisin, että meillä Suomessa ollaan oltu vuosikaudet jäljessä jousimetsästyksen liittyvissä asioissa. Vieläkin jää siinä mielessä kehitettävää, että on vaikea ymmärtää, miten vaikka Amerikassa kaatuu noin kaksi kertaa suurempi hirvi tai karhu jousella mutta Suomessa ne olisivat niin sitkeitä, ettei niitä voi jousella edelleenkään metsästyksiä. Joka tapauksessa tämä lakiesitys kuitenkin vie tätä jousimetsästyksenkin asiaa parempaan suuntaan ja on siksi kannatettava.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

19.25 Reijo Hongisto ps: Arvoisa herra puhemies! Lakiesityksen tavoitteena on ajantasaistaa metsästyslakia. Pidän tärkeänä ja kannatettavana saattaa nykyinen, ajastaan jäänyt metsästyslaki vastaamaan tämän päivän tarpeita. Tästä pisteet hallitukselle.

Esityksessä on monta hyvää ja kannatettavaa kohtaa, joista nostan esiin mielestäni kaksi tärkeintä.

Ensimmäisenä selkeänä parannuksena nykykäytäntöön verrattuna on selkiyttää säädöstä kuljettaa maastossa metsästysasetta moottorikäyttöisessä ajoneuvossa. Nykykäytännön mukaan, jos metsästäjä kaataa vaikkapa hirven taikka karhun kauaksi tiestä ja tämä eläin noudetaan tienvarteen traktorilla taikka mönkijällä, joutuu eläimen kaataja kävelemään moottorikäyttöisen ajoneuvon perässä eikä saa nousta sen kyytiin. Jos metsästäjä haluaa matkata tienvarteen samalla kyydillä, jolla kuljetetaan hänen kaatamaansa eläintä, pitää hänen jättää metsästysaseensa maastoon eläimen kaatopaikan viereen. Metsästäjä ja ase eivät saa olla samaan aikaan maastossa liikkuvassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa. Tämä ei tietenkään ole millään tavalla järkevää toimintaa. On edesvastuutonta jättää ase maastoon vain sen takia, että voi itse matkata kulkuneuvon kyydissä tienvarteen yhdessä saaliinsa kanssa.

Toteutuessaan tämä lakiehdotus mahdollistaa järjen käytön myös tässä asiassa. Metsästäjä saa nousta myös maastossa moottorikäyttöisen ajoneuvon kyytiin aseensa kanssa silloin, kun sillä noudetaan metsästyssaalista, taikka kokiessaan elävänä pyytävää loukkua taikka jalkanarua. Laki ei edelleenkään sallisi kuljettaa metsästysasetta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla missä tahansa ja miten tahansa.

Toinen selkeä parannusehdotus on lisätä jo nykyisin jousella metsästettävien eläinten luetteloon esimerkiksi metsäkauris, valkohäntäpeura, villisika ja mufloni. Itse ruutiaseella metsästäjänä arvostan erittäin korkealle jousimetsästyksen. Jousen käyttö metsästyksen onnistuu vain metsästettävien eläinten elintavat hyvin tuntemalla, ja saalismäärät jäävät vähäisiksi. Jousella metsästäminen on myös turvallisempaa kuin ruutiaseella, sillä nuoli harvoin lentää niin pitkälle kuin hauli taikka luoti. Niin sanotut takavaara-alueet jäävät aivan olemattomiksi ruutiaseisiin verrattuna. Mielestäni myös tämä on aivan erinomainen uudistus metsästyslakiin.

Lakiesityksessä olevien erittäin hyvien ja kannatettavien kohtien vastapainona esityksessä on joitakin kohtia, jotka mietityttävät ja askarruttavat ainakin minua. Metsästäjiltä saamani palautteen perusteella en ole ajatusteni kanssa aivan yksin. Lakiesityksessä kielletään ravintohoukuttimen käyttö karhunpyynnissä. Ravintohoukuttimen käyttö kieltämällä tavoitellaan sitä, että suurpedot eivät tottuisi ihmisten hajuun käydessään maastossa ihmisten asettamilla haaskoilla. Ensi vaikutelmalta ajatus vaikuttaa oikein loogiselta. Hie-man pitempään pohdiskeltaessa mietteet voivat vaihtua kysymykseen: miten karhu erottaa, kuka on tuonut maastoon kirjolohien perkuujätteitä — onko tuojalla ollut olkapäällään kameralaukku vai ampuma-ase? Minun ymmärrykseni mukaan kontio ei kykene erottelemaan haaskantuojusta muuta kuin sen, että ihminen on perkuujätteet taikka sianruhot maastoon kipannut.

Jos eläin saa ravintoa ihmisen tekemältä haaskalta, on mielestäni aivan sama, kuka sen haaskan tekee, kuvaaja vai metsästäjä. Minun mielestäni haaskojen tekeminen pitää kieltää kaikilta taikka sallia myös metsästyksessä käytettäväksi. Tässä pitää olla selvä ja selkeä raja. Minun on erittäin vaikea ymmärtää, että kuvaaja saa rahdata sianruhoja maastoon mutta metsästäjä ei saa. Näiden haaskojen ympärillä, tienoolla ja välissä tapahtuvaa karhunmetsästystä on erittäin hankalaa valvoa. Jos ravintohoukuttimelta metsästäminen sal-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

littaisiin, ei olisi ongelmia myöskään valvonnassa. Vastaavasti, jos ei olisi maastossa yhtään haaskaa, ei olisi tulkintavaikeuksia myöskään ravintohoukuttimen käytön suhteen. Kun tavoite on estää eläinten hakeutumista ihmisasutuksen piiriin, niin ainakin minä ajattelen niin, että jos eläin kaadetaan haaskalta, ei ainakaan se eläin enää hakeudu asutuksen piiriin. Uskon myös, että eläin oppii varomaan haaskoja ja sitä kautta myös ihmisten hajuja, jos eläimen ollessa haaskalla sen vierestä kaatuu toinen eläin. Niin sanottu paukkuarkuus ja sitä kautta arkuus hakeutua ihmisasutuksen piiriin leviää äkkiä eläimiin. Joko—tai, mutta ei mitään siltä väliltä. Tämä on monen metsästäjän mielipide.

Arvoisa herra puhemies! En myöskään pidä tarpeellisena laajentaa saalisilmoitusten tekoa nykyisestä. Moni kantaa lompakossaan eri kauppaketjujen bonuskortteja, joista näkee, mistä mitään on ostettu ja missä kaupassa kulloinkin on käyty. En näe hyvänä, että metsästäjille säilytetään velvollisuus ilmoittaa, montako jänistä on ampunut tai montako lintua on eräksi saatu. Minä en halua lisätä enää metsästäjille holhouskulttuuria, kun sitä muualakin on jo aivan kohtuuttomasti. — Kiitoksia.

19.32 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Kiitos tästä esityksestä, tässä on useita hyviä kohtia, mutta muutamaan minä haluaisin erityisesti nyt sitten kiinnittää huomiota.

Ensimmäinen kohta, mihin todella pahasti kiinnitän huomiota, on tämä 34 a § eli ravintohoukutin, jossa karhun, suden, ahman ja ilveksen metsästyksen valvonnan tehostamiseksi näiden lajien tarkoituksellinen houkuttelu ravintoa hyväksi käyttäen on kielletty. Hyvä näin, mutta sitten tämä 3 momentti: "Yritys, jonka kaupparekisteriin ilmoitetun toiminnan laatu tai toimiala on luontokuvaus- ja katselutoiminta, saa kuitenkin pitää maastossa ravintohoukutinta karhun, suden, ahman ja ilveksen houkuttelemiseksi." Minä en voi hyväksyä tällaista luonnon tasapainon rikkomista. Tässä sekoitetaan täysin luonnon biodiversiteetti, luonnon normaali elämä ja tasapaino. Miten meillä voidaan oikeasti luontoa ja ympäristöä suojella tällä tavalla, että annetaan luontoon karhuille, susille, ahmoille houkutukseksi ruokaa ja sitten mennään valokuvaamaan tätä asiaa. Tämä on todella täydellistä luonnon olosuhteiden rikkomista. Erityisen paha tilanne tämä on poronhoitoalueella. Me olemme tässä salissa keskustelleet monta kertaa petovahinkojen korvaamisesta, mutta sitten kuitenkin annetaan tällainen mahdollisuus haaskakuvaamiseen. Parhaissa paikoissa saattaa olla 20—30 eri karhua, jotka ovat haaskalla siellä syömässä niitä haaskoja. Mitä siinä tapahtuu? Lähialueella kuolee hyvin paljon poroja, porot ovat vasattomia, sillä kyllähän ne karhut varmasti syövät paljon muutakin kuin niitä haaskoja ja ne syövät kaiken muunkin luonnon eläimistön siitä ympäristöstä. Tätäkö me Suomessa haluamme tehdä? Me haluamme todellakin rikkoa luonnon olosuhteita, ja pahinta tässä on se, että monet luonnonsuojelijat, luontoaktivistit tukevat ja kannattavat vielä tätä toimintaa, joka rikkoo näin pahasti luonnon tilannetta. Tässä oli tämä kohta.

Sitten toinen kohta tässä laissa on tämä aseiden kuljettaminen, 35 §. Voimassa olevassa laissa on valtuutus valtioneuvoston asetuksella säätää tarkemmin poronhoitotyötä suorittavan poromiehen aseiden kuljetuksesta. Tämä valtuutussääntö tulisi kumotuksi, mutta poronhoitotyötä suorittavan poromiehen katsottaisiin jatkossa täyttävän muun hyväksyttävän perusteen, jolloin paliskunnan poroisännän esityksestä jatkossa Suomen riistakeskus myöntäisi poronhoitotyötä suorittavalle poromiehelle luvan kuljettaa moottorikäyttöisellä ajoneuvolla maastossa metsästysasetta. Tämä kuulostaa ihan hyvältä. Toivon mukaan tämä myöskin saadaan pelittämään ja toimimaan niin, että poromiesten aseidenkuljetusasia olisi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

jatkossa joustavaa ja sitten todellakin vähennettäisiin sitä turhaa byrokratiaa, mitä on tällä hetkellä ollut tämän asian kanssa. Toivottavasti homma lähtee pelittämään. Minulle ihan varta vasten yksi poroisäntä sanoi, että sano nämä terveiset siellä salissa eteenpäin, että kuinka tärkeä asia on, että tämä saadaan kulkemaan joustavasti.

Sitten otan esille asian, mikä on Savukosken kunnan osalta kaikkein tärkein, nimittäin metsästyslain 8 §. Se ei tullutkaan tähän lakiin matkaan. 8 § kertoo kotikunta-asiasta, että henkilöllä, jolla on kotikunta Lapin tai Kainuun maakunnassa tai Pudasjärven, Kuusamon tai Taivalkosken kunnassa, on kansallispuistoissa oikeus metsästää. Mutta nyt sitten Savukosken kunta on kirjoittanut ihan tällaisen virallisen kirjeen ja toivomuksen, että jotakin tämän kanssa tehtäisiin. Nimittäin kotikuntalaki on muuttunut ja Savukosken kunnassa on havaittavissa, että muuttuneen kotikuntalain antamaa mahdollisuutta vaihtaa kotikuntaa jopa useampaan otteeseen vuoden aikana on käytetty hyväksi harjoitettaessa metsästystä valtion mailla. Paikalliset asukkaat ovat saaneet oikeuden harjoittaa metsästystä UK-puiston alueella, kun kansallispuisto on perustettu. Metsästysoikeus on yksi paikallisille ihmisille UK-puiston aiheuttamista haitoista osoitetun kompensaaion muoto. Kuluneen syksyn aikana UK-puiston alueella on tehty havaintoja entuudestaan tuntemattomista metsästäjistä, jotka ovat kuitenkin esittäytyneet paikkakuntalaisiksi. Kyseessä ovat mitä ilmeisimmin henkilöt, jotka tosiasiaassa eivät asu Savukoskella vaan ovat muuttaneet kirjansa Savukoskelle kanaintumetsästyksen ajaksi. Tilanne tulee korjata muuttamalla metsästyslain 8 §:ää vastaamaan verotusmenettelylain 5.1 §:n säädöstä. Tällöin metsästysoikeus valtion mailla määräytyisi vuoden viimeisen kalenteripäivän mukaan. Jos siis henkilö olisi kirjoilla vuoden viimeisenä päivänä esimerkiksi Savukoskella, olisi hänellä oikeus metsästää seuraavan vuoden alusta Savukoskella. Tällöin saataisiin tukittua kotikuntalain muuttumisesta seurannut porsaanreikä.

Mistä tässä on kysymys? Tämähän voi kuulostaa siltä, että hyvä, että tulee metsästyksuristeja. Mutta Savukosken kunta on metsästysalueista se, jonne on kaikkein eniten halukkaita tulijoita. Kestää puoli minuuttia, kun Savukoskelle valtion maille kaikki luvat on myytyinä, elikkä sinne todellakin olisi halukkaita tulemaan enemmän, ja kyllä silloin haluttaisiin savukoskelainen olla, kun aletaan näillä metsästyslupaoikeuksilla elämään. Mutta paikallisille asukkaille se metsästysoikeus, paikallinen erityisoikeus, on todella merkittävä ja iso asia. Se on saatu taisteltua, sillä tavalla että on jotakin edes, koska eihän siellä niin hirveästi niitä harrastusmahdollisuuksia ole. Jos siinä kävisi niin, että se olisi kaikilla käytettävissä, niin kuin tässä nyt voisi käyttää kotikuntalain väärinkäytöllä hyväksi sitä tilannetta, niin sen jälkeen tämä oikeutus olisi myös paikallisilta pois, ja niiden vähäisten oikeuksien ja mahdollisuuksien, mitä meillä erityisiä asioita on, kyllä pitää olla pyhiä, ja meidän pitää kunnioittaa niitä ja niiden mukaan toimia. Harmi, että me emme sitä ainakaan vielä tähän lakiesitykseen saaneet matkaan, mutta toivottavasti sitten vielä valiokunnassa tämän asian yhteydessä tulee käsittelyyn, että voisiko tämän asian kanssa jotakin alkaa tekemään.

19.39 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Nyt käsittelyssä olevassa metsästyslain muutosesityksessä tavoite on päivittää metsästystä koskevat säädökset ajan tasalle, ja hyvä niin.

Ampumakoe on Suomessa ollut pakollinen hirvien metsästäjille vuodesta 1959. Koetta on kehitetty paljon vuosien varrella, ja nyt on taas tarve uudelle muutokselle. Nyt muutos koskee jousimetsästystä, joka on kasvattanut suosiotaan aika lailla jousien kehittymisen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

tahdissa. Jatkossa on tehokkailla jousilla myös mahdollista metsästää suurempaa riistaa, ja siksi metsästyslain ampumakoetta koskevaa sääntelyä on muutettava huomioiden jousimetsästys siten, että myös jousiaseella metsästävän henkilön pitää suorittaa ampumakoe ennen suurikokoisten riistaeläimien metsästystä. Pidän tätä esitystä hyvänä. Tähän asti ampumakoevelvollisuus on koskenut rihlatulla aseella metsästävää.

Pidän hyvänä myös, että hirvieläinten pyyntilupa, pyyntilupamenettelyyn ja yleisesti metsästyksen johtajaan liittyviä säännöksiä täsmennetään tässä esityksessä.

Arvoisa puhemies! Metsästysaseen kuljettamista koskevaa säännöstä täydennetään tällä esityksellä. Nykyinen laki kieltää aseiden kuljettamisen moottoroiduilla ajoneuvoilla maastossa ja on rajanvedoltaan vanhentunut. Edustaja Kulmala täällä kuvasi hyvin sitä, että näillä muutoksilla mahdollistetaan esimerkiksi moottoroiduilla pyörätoleilla tai muulla kulkemisen apuvälineillä aseiden kuljettaminen luvallisesti myös maastossa. Metsästäjien keski-ikä noustessa tällainenkin muutos on ilmeisen tarpeellinen eikä riko vanhaan lain henkeä. Aika vain on muuttunut ja metsästäjäkunta ikääntynyt.

Arvoisa puhemies! Mikä tärkeintä, nämä muutokset on tarkoitus saattaa voimaan pääosin jo 1. elokuuta 2017, eli ne ehtivät vaikuttamaan jo seuraavalle metsästyskaudelle.

19.41 Kari Kulmala ps: Arvoisa puhemies! Jatkan vielä hieman siitä, mihin ensimmäisessä puheessani jäin.

Hirvieläimen pyyntiluvan myöntäminen edellyttää metsästyslain 27 §:n mukaisesti, että luvanhakijalla on käytettävissään metsästyksen sopiva yhtenäinen alue, jonka pinta-alan on hirven osalta oltava vähintään 1 000 hehtaaria ja muiden hirvieläinten osalta vähintään 500 hehtaaria. Pinta-aloja ja yhtenäisyyttä koskevista vaatimuksista voidaan poiketa maa- ja metsätalousministeriön määräyksen nojalla. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan valkohäntäpeuran metsästyksen vaaditaan pyyntilupa, ampumakoe, metsästyksen johtaja ja oranssit tai punaoranssit huomioliivit ja -päähine sekä vähintään tuo aikaisemmin mainitsemi 500 hehtaarin yhtenäinen alue.

Erityisesti Etelä- ja Länsi-Suomessa yhtenäiset metsästysalueet ovat pieniä ja metsästys siten mahdotonta, vaikka valkohäntäpeurakannat ovat erittäin runsaita. Lajin runsaus näkyy myös peurakolareina liikenteessä.

Ymmärrän toisaalta hyvin tämän linjauksen, mutta se suosii vain metsästyseuratoimintaa ja siinä on unohdettu yksittäinen metsästäjä, joka ei kuulu metsästyseuraan. Pitää muistaa, että Suomessa on metsästäjällä edelleen yhdistymisvapaus ja silti hänellä on mahdollisuus metsästää. Miksi minä en saisi metsästää omilla maillani kahdella erillisellä 400 hehtaarin maa-alueella valkohäntäpeuraa, joka on alkuperäiseen Suomen luontoon kuulumaton hirvieläinlaji? Eläinlaji, jota on tällä hetkellä Suomessa noin 60 000–70 000 ja jonka vuotuinen saalismäärä on keskimäärin noin 20 000. Mikä tekee tästä niin erilaisen eläimen, etten jatkossa voisi esimerkiksi 400 hehtaarin yhtenäisellä maa-alueella sitä turvallisesti hirvitornista ampua?

Laajan yhtenäisen metsästysalueen vaatimus asettaa maanomistajat ja metsästysyhdistykset eriarvoiseen asemaan. Metsästysyhdistyksellä voi vuokrasopimusten mukaisesti olla laajat alueet käytettävissään, mutta se ei välttämättä hyväksy uusia jäseniä eikä suostu yhteislupamenettelyyn yksityisten maanomistajien kanssa. Maanomistaja, jolla on alle 500 hehtaarin yhtenäinen alue, ei ole oikeutettu pyyntilupiin, vaikka valkohäntäpeurakanta olisi alueella vahva ja pyyntilupien myöntäminen olisi muuten perusteltua. Yhteislupaan kuulumattoman maanomistajan yhtenäinen pinta-ala voi siten jäädä liian pieneksi, jolloin alue

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

on valkohäntäpeurojen metsästykseen kelpaamaton, siinäkin tapauksessa, että erillisistä lohkoista koostuvan tilan kokonaispinta-ala ylittää vaaditun 500 hehtaarin määrän.

Mielestäni yhtenäisen alueen vaatimus on perusteltu hirven mutta ei muiden hirvieläinten kohdalla. Tämä vaatimus tulisi poistaa valkohäntäpeuran osalta. Hallituksen esityksen perusteluissa on kerrottu, että yleistyessään tällainen kehitys vaikeuttaisi järjestäytyneitä metsästystä ja metsästyseurojen mahdollisuuksia järjestää hirvikannan verotus suunnitelmallisesti ja turvallisesti. "500 hehtaarin sekä yhtenäisen alueen vaatimuksen poistaminen johtaisi pyynnin pirstoutumiseen", näin voi joku perustella asiaa, mutta tällä hetkellä metsästävän maanomistajan ei tarvitse kuulua metsästyseuraan, joten mennään lain mukaan tässäkin asiassa.

Arvoisa puhemies! Mikäli tämä 500 hehtaarin yhtenäisen alueen vaatimus säilyy valkohäntäpeuran osalta, tämä lakiesitys jää torsoksi eikä osaltaan muistuta meitä siitä, että Suomi täyttää tänä vuonna 100 vuotta, ja meillä kaikilla tulee olla yhtäläiset metsästysoikeudet, kuulumme metsästyseuraan tai sitten emme.

19.45 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä oleva hallituksen esitys metsästyslain muuttamiseksi on erittäin ajankohtainen ja tärkeä. On syytä muistaa, että metsästys on monelle suomalaiselle erittäin tärkeä harrastus. Se on ikiaikainen oikeus, joka suomalaisilla on ollut, nauttia metsän tuotosta metsästämällä, saamalla riistaa. Tämän päivän Suomessa metsästämisestä on tehty joissakin piireissä erittäin arveluttava harrastus, jotkut näkevät sen jopa kiellettävänä harrastuksena, mutta minun mielestäni se kuuluu suomalaiseen kulttuuriin erittäin vahvasti, ja yhtenä metsien monikäyttömuotona metsästys on erittäin hyvä ja erittäin kannatettava. Se tarjoaa monelle harrastajalle erittäin mieluisia hetkiä suomalaisessa metsässä ja ennen kaikkea antaa mahdollisuuden irtautua kiireisen elämän rutiineista hetkeksi aikaa.

Tässä lakiesityksessä laitetaan ajan tasalle muutamia tavoitteita, jotka muutetaan tällä lakiesityksellä tätä aikaa vastaaviksi. Esimerkiksi ampumakokeen sääntelyä muutetaan niin, että se helpottaa riistanhoitoyhdistysten työtä järjestää näitä vaativia kokeita. Tähän liittyvä hallinnollinen taakka kevenee, ja se vastaa samalla hallituksen tavoitetta byrokratian purkamisesta.

Jousimetsästys sallitaan tällä lakiesityksellä useammalle riistalajille. Se tuo uudistuksia myös vaatimuksiin niin, että jousimetsästystä harrastava metsästäjä joutuu suoriutumaan ampumakokeesta. Elikkä tilanne ei ole villi, vaan hän joutuu antamaan näytön siitä, että osaa metsästä. Tuossa ajattelin äsken itsekseni, että jos oikein pitkälle mennään tässä jousimetsästyksessä ja lähdetään karhua metsästäämään jousella, niin sitten siinä on ihan aidon metsästyksen tuntua, koska siinä on jo sitten haastavuutta. Tieteenkään ei tämä laki sitä vielä salli, mutta se voisi olla tulevaisuudessa varmaan jonkunlainen extremelaji.

Hirvikannan hoitosuunnitelman täytäntöönpanoon tulee helpotuksia, lupamenettelyä helpotetaan. Mielestäni tämän lakiesityksen yksi parhaita kohtia on se, että yhteislupamenettely otetaan suoraan lakiin. Tätä yhteislupamenettelyähän eri metsästyseurat ovat menestyksekkäästi harjoittaneet yhdessä. Siinä on tullut erittäin hyvää jälkeä. Esimerkiksi haavoittuneen hirven meneminen naapurimetsästyseuran alueelle on pystytty hoitamaan tyylikkäästi, kun on sovittu yhteisluvusta. Sillä on vältetty monta kiusallista tilannetta, ja monelta poliisin selvitykseltä on vältytty, kun laki on tältä osin toimiva; tai käytäntö on ollut tähän asti hyvä ja toimiva, mutta nyt se otetaan lakiin, ja se on silloin pysyvä ja erittäin hyväksi havaittu keino.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

Arvoisa puhemies! Lopuksi vielä ravintohoukuttimien käytöstä. Minun mielestäni tämä esitys ravintohoukuttimien käytön kieltämisestä on erittäin hyvä ja kannatettava. Se, mitä Suomen metsissä tapahtuu tällä hetkellä, on erittäin murheellista. Hyvin monelta taholta tulee päivittäin viestejä siitä, että yhä useampia haaskoja on tuonne metsiin tehty. Moni niistä on varmaan tehty valokuvausta varten, en tiedä, onko sitten miten paljon metsästystä varten, siitä minulla ei ole tietoa. Joka tapauksessa ravintohoukuttimien eli haaskojen käyttö kielletään tässä maassa, se on erittäin hyvä.

Otan tähän liittyen kaksi esimerkkiä, joita olen joutunut läheltä seuraamaan.

Toinen on kotiseudultani, jossa pienellä alueella on valtava määrä haaskoja, näitä ravintohoukuttimia, ja sillä alueella sekä karhuja että susia on niin paljon, että siellä liikkuminen alkaa olla monelle heikompihenkiselle, joka vähän pelkää pimeitä paikkoja ja metsän eläimiä, vaarallista, ja se pelkästään johtuu mielestäni näistä haaskoista. Se, että ne haaskat poistetaan, on erittäin hyvä asia.

Toinen asia, joka on vielä vakavampi, on Kuhmosta, jossa eräällä alueella sijaitsee haaska, jota pitää yksi Luonnonvarakeskuksen kenttäasiamies. En muista miehen nimeä, mutta kuitenkin hän on Luonnonvarakeskuksella töissä. Kyseinen herra pitää siellä samalla alueella haaskaa ja valokuvaa näitä suurpetoja, mutta samalla hän itse vaikuttaa tämän alueen susilupiin. Olen tehnyt tämän kyseisen henkilön toiminnasta eduskunnan oikeusasiamiehelle kantelun. Minun mielestäni ei voi olla niin, että samainen henkilö, joka alueella toimii kenttämestarina, kieltää ja antaa lausuntoja metsästäjien lupahakemuksista, ja sen jälkeen kun hän lupahakemuksiin antaa kielteisen lausunnon, itse pitää riistaa ja kuvaa niitä samoja susia siltä alueelta. Tämä on äärimmäisen tuomittavaa toimintaa. Nyt muistan hänen nimensäkin: Seppo Ronkainen on kyseinen henkilö. Minun mielestäni tähän toimintaan pitää puuttua. Olen tehnyt tästä oikeusasiamiehelle kantelun, ja ihmettelen, että se on, ei nyt ihan puoltatoista vuotta vielä, viipynyt siellä käsittelyssä. Uskon, että ratkaisu tulee pian.

Arvoisa puhemies! Asia on vakava, kun viranomainen tekee tällaista, että itse osallistuu lupien myöntämismenettelyyn antamalla lausuntoja, itse pitää haaskaa ja vielä sellaisella paikalla, missä sitä ei saisi pitää, ja sitten vielä tekee sitä elinkeinotoimintana, virkamiehenä. Minä pidän sitä erittäin paheksuttavana. Ihmettelen kansanedustajana erittäin suuresti, että tällaista toimintaa Suomessa sallitaan ja että viranomaiset eivät siihen puutu. Tämä on minun mielestäni aivan käsittämätöntä. Odotan, että tässä asiassa lähdetään toimenpiteisiin ja välittömästi. Ei näin voi toimia.

19.51 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Täällä nyt käsitellään metsästyslain muuttamista, ja ainakin itse tämän hallituksen esityksen puitteissa sain kansalaispalautetta kahdesta asiasta.

Ensinnäkin tuolla Kuhmossa metsästetään karhuja ja siellä saattaa olla satoja ihmisiä metsästyksenjohtajan alaisuudessa. Ja nyt kun tänne lakiin tulee pakolliseksi metsästyksenjohtaja, niin kuka ottaa enää sitten vastuun siitä, jos siellä porukoita on satoja? Saattaa tulla vähän ongelmia löytää sellaista henkilöä. Tosin täällä on maininta, että voidaan ottaa riittävä määrä apulaisjohtajia, mutta ilmeisesti käytäntö osoittaa, mitä tämä sitten tulee tarkoittamaan.

Toinen palaute tuli tietenkin siitä, että nyt kun laissa sallitaan sitten tämmöinen ammatimainen kuvaus, jossa kuvataan karhuja, suurpetoja, susia, niin siihen sisältyy sellainen ongelma, että jos sama susilauma käy siellä kuvauksessa jatkuvasti syömässä, niin se on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

helppoa riistaa. Tavallaan nämä sudet sitten tottuvat ihmisen hajuun, ja on mahdollista, että nämä samat sudet aikanaan sitten pyörivät tuolla pihossa. Tämäkin täytyy tunnistaa, että suurpedot lähtökohtaisesti ovat erämaa-alueitten asukkeja ja arkoja. Ja sillä tavalla, jos ne tottuvat liian paljon ihmiseen, niin siitä tulee ongelmia, olivatpa sitten kyseessä sudet tai karhut.

Mutta yksi asia, mitä täällä sivuttiin, edustaja Maijala otti minun mielestäni tärkeän asian esille, on tämä metsästyslain 8 §:n vapaa metsästysoikeus Lapissa ja Kainuussa ja tietyissä kunnissa. Sitä vastaan minulla ei ole mitään, ja minun mielestäni se on aikanaan sinne tullut ja sitä pitää puolustaa. Minun mielestäni linjakkaasti pitäisi myös todeta tämä kotipaikkakunta. Sillä ei saisi minunkaan mielestäni kikkailla, koska minä aika oikeudenmukaisesti suhtaudun asioihin, ja silloin jouduttaisiin miettimään, milloinka pitää olla kirjoilla. Että jos hyväksytään se, että vaihtelee kirjoja monta kertaa vuodessa ja on oikeutettu metsästämään: minun mielestäni se ei ole oikein. Ja Tenojoki-sopimuksessahan — joka tehtiin nyt, hyväksyttiin eduskunnassa Norjan ja Suomen välillä — siellä pitää asua jo edellisenä vuonna seitsemän kuukautta ja sitten olla verokirjoilla tammikuun alussa, että saa oikeuden.

Sitten toinen juttu, mikä minua vähän harmittaa, on tämä, että jollakin tavalla meillä on aika vahva metsästyksen vastaisuus tässä yhteiskunnassa. Jotenkin nämä ihmiset, jotka sitä metsästyksen vastaisuutta harjoittavat, eivät itse asu niillä seuduilla, missä ihmiset harjoittavat tätä kulttuuria usein koiriensa kanssa. Ja näihin metsästyksen harjoittamisen mahdollisuuksiin on erittäin vahvasti vaikuttanut sitten erityisesti koirien kannalta meidän virheellinen petopolitiikka, jossa sitten ammutaan susi, ammutaan sieltä tai täältä ja jätetään nämä laumat sinne pyörimään. Tämä ei johda mihinkään. Tämä on vain enemmänkin johtanut siihen, että kaikki tappelevat keskenään: kylän asukit ja poliisit ja tutkijat ja Rajavartiolaitos. Minun mielestäni jos se on ollut tarkoitus, niin silloin tämä susipolitiikka ja petopolitiikka on erinomaisesti onnistunut. Kaikki tappelevat keskenään, kukaan ei ole tyytyväinen, ja kaupan päälle saadaan vielä eläinräkkäystä lisättyä sillä tavalla, että joka toinen susi taitaa siellä kohta jo haulit turkissa kulkea. Jos tämä on teidän mielestänne, täällä jonkun mielestä hienoa petopolitiikkaa, niin olen kyllä vahvasti eri mieltä. Ja minun mielestäni tämä petopolitiikka pitäisi hoitaa niin, että kokonaisia laumoja poistetaan sen sijaan että ammutaan laumoista yksilö sieltä täältä, ja niin, että poistetaan niitä laumoja, jotka todellisuudessa aiheuttavat ongelmia, syövät koiria ja estävät ihmisten metsästystä.

Toinen ongelma, mikä liittyy metsästykseseen, on se, kun Itä-Suomessa ja muualla sitten koko ajan nämä metsästysmahdollisuudet heikkenevät tämän peto-ongelman takia, ihmiset eivät voi koirilla metsästää. Ja monet riistanhoitoyhdistykset ovat sanoneet jo Suurriistavirka-avun irti, mikä on erittäin vakava juttu, että ihmiset hylkäävät poliisin kanssa tehtävän yhteistyön. Viimeistään siinä vaiheessa pitää kansanedustajien ja ministerien herätä, että näin ei voi jatkaa.

Mutta se on johtanut myös toisenlaiseen ongelmaan. Nyt jos nämä metsästysmahdollisuudet heikkenevät tällä perinteisellä alueella ja me valtion eli meidän kaikkien omistamille maille perustamme kansallispuiston, niin minun on erittäin vaikea käsittää, että tämä metsästyslain 8 §, se oikeus metsästää, koskisi enää vain paikallisia. Eli he saisivat ilmaiseksi metsästää, mutta sitten niiltä muualta tulevilta, jotka omistavat myös valtion metsiä, kiellettäisiin kokonaan. Se ei mene minun oikeustajuuni, että toiselle annetaan ikään kuin lisää oikeuksia ja toiselle annetaan porttikielto. Miten näin voidaan menetellä? Tämä tulee tässä Hossan kansallispuistoasiassa esille, että kun entisillä Metsähallituksen hyvillä lupa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

alueilla, jonne kansallispuisto perustetaan, yli 11 000 hehtaaria, hallituksen esitys lähti siitä, että paikallisille annettaisiin edelleen oikeus vapaaseen metsästykseen ilman rajoituksia ja muita, mutta sitten toisilta, ulkopaikkakuntalaisilta, jotka tähän saakka ovat saaneet käydä metsästävässä, kun se monin paikoin on sitten hankalaa niillä omilla seuduilla, heiltä kielletäisiin.

Mutta minä kiitän keskustapuoluetta, perussuomalaisia ja kokoomusta. Maa- ja metsätalousvaliokunta lausunnossaan otti tämän ongelman esille ja pääsi hienoon ratkaisuun, johon myös kristillisdemokraatit ja RKP yhtyivät, että annetaan Metsähallituksen hoitaa virkavastuulla metsästys niin, että paikalliset saavat tietysti ilmaiseksi luvan mutta sitten ulkopaikkakuntalaiset saavat maksusta sen luvan, jolloin ollaan tasa-arvoisessa ja yhdenvertaisessa tilanteessa. Sellaisen kansallispuiston rakentaminen, jossa suomalaiset asetetaan vastakkain, ei minun mielestäni ole nykypäivää. Tällä tavalla hienolla yhteistyöllä ja maa- ja metsätalousvaliokunnan viitoittamalla tiellä olisi hieno edetä tässä Kainuun metsästyskulttuuria edistävässä Hossan kansallispuistoasiassa.

19.57 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Tähän Hossan kansallispuistoasiaan en ota nytten tässä vaiheessa kantaa, koska se on meillä ympäristövaliokunnassa keskeneräisessä tilanteessa. Me olemme valmistavan keskustelun käyneet siitä, ja sitten meillä on siitä yksityiskohtainen käsittely lähiaikoina, niin keskustellaan siitä sen jälkeen, kun tämä asia on salissa käsittelyssä.

Mutta sitten minä menen vielä takaisin tuohon haaskakuvausasiaan ja haaskan käyttämiseen kuvaamisessa eliikkä tähän metsästyslain 34 a §:n 3 momenttiin. Täällä perusteluissa lukee tällainen teksti: "Koska suurpetojen kuvaamiseen ja katseluun on jo syntynyt elinkeinotoimintaa Suomessa, tulisi säätää tämän elinkeinotoiminnan jatkumisesta, sillä metsästyslain soveltamisala ei mahdollista tällaisen toiminnan kieltämistä. Tarkoitus olisi säätää 3 momentissa, että 1 momentin estämättä voisi sellainen yritys, jonka kaupparekisteriin kirjattu toimiala on luontokuvaus- ja katselutoiminta, pitää maastossa ravintohoukutinta karhun, suden, ahman ja ilveksen houkuttelemiseksi."

Minä todella vetoan nyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan. Te olette nytten avaamassa kokonaan uutta kokonaisuutta. Tällä hetkellä me todellakin teemme töitä Suomen petopoliitiikan järjeistämiseksi. Tämä lisää peto-ongelmia. Haluatteko te, haluammeko me lisätä Suomessa peto-ongelmia, petovahinkoja? Tämä todellakin lisää vain tätä asiaa. Jos kerran niitä karhuja, susia, ahmoja, ilveksiä halutaan kuvata, niin kyllä sen kuvaamisen ja ruokinan pitää tapahtua silloin varta vasten jossakin eläintarhassa mutta luonnossa eläinten pitää saada olla niin kuin luonnossa normaalitilanne onkin olemassa.

Tätä karhujen kuvaamista erityisesti poronhoitoalueella voi verrata siihen, kun tässä sanotaan, että on jo yritystoimintaa, että kun nämä karhut ovat tällä hetkellä siellä poronhoitoalueella keskellä porolaumojä ja syövät poroja, niin annetaan siihen hyväksyntä. No, tehdäänpä sitten semmoinen homma, että minä vaikka alkaisin harrastaa tämmöistä lasten hippaleikkitoimintaa elinkeinotoimintana, minä veisin viljapeltoon leikkimään ne lapset. Minä sanoisin vain, että se on laillista yritystoimintaa, lasten leikittäminen on laillista toimintaa, minä viljapellossa leikitän niitä lapsia. Sattuuhan sitä, että se viljapelto menee laakoon ja sitä ei pysty käyttämään ja siitä on haittaa, mutta so what? Siis todellakin nyt ollaan niin vakavassa tilanteessa, että voimmeko me hyväksyä minkä tahansa elinkeinotoiminnan sillä mielellä, että okei, se on yritystoimintaa. Tässä on todellakin kyse niin vakavasta asiasta, annetaanko tämmöisen elinkeinotoiminnan oikeasti Suomessa haitata toisten

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

elinkeinotoimintaa, vahingoittaa Suomen petopolitiikkaa ja vaikeuttaa tilannetta todella paljon.

Te olette siinä valiokunnassa nytten todella vaativassa tilanteessa. Minä ihmettelen kyllä sitä, eikö kenelläkään luontoihmisellä nouse karvat pystyyn, kun villieläimistämme ollaan tekemässä pullasorsia koiranruokanappuloiden avulla. Missä ovat kohta luomukarhumme, luomusutemme ja luomuahmamme? Kyllä minä ihmettelen nykyihmisiä, jotka villin luonnon pilaamisen tällä tavalla sallivat. Entä miten käy sitten poronhoidolle haaskakuvauspaikkakunnilla? Miksi moinen asia sallitaan, edes esitetään sallittavaksi, ennen kuin asia on kunnolla tutkittu ja asian vaikutukset tunnetaan? Todellakin tätä asiaa pitäisi kunnolla selvittää. Minun käsitykseni mukaan tästä asiasta ei ole yhtään luontoon liittyvää tutkimusta tehty, minkälainen vaikutus tällä on ympäristöön. Nyt me lähdemme tekemään päätöstä ilman kunnan selvitystä ja tutkimusta tähän asiaan.

20.02 Reijo Hongisto ps: Arvoisa herra puhemies! On käyty mielenkiintoista keskustelua, ja vaikka nyt ei puhutakaan varsinaisesti Hossasta, niin en malta olla muutamalla sanalla sitä mainitsematta, koska edellisissä puheenvuoroissa sitä käsiteltiin. Olen kyllä edustajien Eestilä ja Majala kanssa täysin samaa mieltä siitä, että metsästyslain 8 §, vapaa metsästysoikeus, on erinomaisen hyvä. Tarkoitus on nimenomaan, ainakin minun käsitykseni mukaan, että meillä kansalaisilla täytyy olla yhdenvertaiset oikeudet ja yhdenvertaiset velvollisuudet, ja meidän edustajien täällä eduskunnassa, kun lakeja säädämme, tulee lakeja säätäessämme ottaa huomioon se, että me emme aseta kansalaisia oikeuksien ja velvollisuuksien suhteen eriarvoiseen asemaan. Semminkin kun esimerkiksi Hossa on Suomen 100-vuotisen itsenäisyyden kunniaksi perustettu juhlakansallispuisto, niin minä ajattelen niin, että nyt jos koskaan, tässä jos missään asiassa meillä ei saa jakaa kansalaisia vuohiin ja lampaisiin tai jyviin ja akanoihin niin, että toisilla on paremmat oikeudet kuin toisilla, vaan nimenomaan tässä täytyy lähteä siitä, että kaikki ovat yhdenvertaisesti edustettuina. Se minun mielestäni kuvaa hyvin Suomen 100-vuotista historiaa, että viimein ja vihdoinkin olemme kaikissa asioissa tasa-arvoisia. — Se Hossasta.

Edustaja Hoskonen todisti mielestäni erinomaisen hyvin puheenvuorossaan haaskojen aiheuttamista ongelmista, ja minäkin ensimmäisissä käyttämässäni puheenvuoroissa otin kantaa ravintohoukuttimiin eli haaskojen rakentamiseen ja totesin siinä, että tässä on tällainen joko—tai-tilanne. On tavattoman vaikea ymmärtää, että joillakin ihmisillä on oikeus asettaa maastoon haaskoja ja jotkut toiset ihmiset eivät niitä haaskoja saa sinne laittaa. Lakiesityksen perusteluissa 34 a §:ssä todetaan: "Erityisesti karhun metsästyksessä on lisääntynyt viimeisten vuosien aikana karhujen houkuttelu tietyille paikalle ennen metsästyskauden alkua. Kun tällaiset ravintohoukuttimet poistetaan ennen metsästyksen alkua, ei suoraan syyllistytä metsästysrikokseen. Tämän kaltainen toiminta asettaa kuitenkin metsästysseurueet eriarvoiseen asemaan, sillä kaikki eivät ole omaksuneet tämän kaltaista harmaalla vyöhykkeellä toimimista. Selvyyden vuoksi olisi siis syytä kieltää kaikki karhun ja muiden suurpetojen tarkoituksellinen ravinnolla houkuttelu."

Tässä, arvoisa puhemies, hyvät kollegat, ajattelen näin, että se on joko—tai. Lakiesityksessä lähdetään siitä, että olisi syytä kieltää kaikki. Toinen vaihtoehto on se, että sitten pitäisi sallia myöskin ravintohoukuttimelta eläimen pyytäminen. Jos pohdiskellaan sitä, että karhu tai susi, mikä tahansa suurpeto, tulee sille ravintohoukuttimelle ja siitä aletaan siitä poistamaan, niin ne eivät kovin kauan siinä ravintohoukuttimella ole, taikka sitten ravintohoukuttimia ei käytä kukaan, eivät kuvaajat eivätkä mitkään muutkaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

Vielä hämmästelen tässä lakiesityksessä perusteluja, kun todetaan, että "koska suurpe-tojen kuvaamiseen ja katseluun on jo syntynyt elinkeinotoimintaa Suomessa, tulisi säätää tämän elinkeinotoiminnan jatkumisesta." Edustaja Maijala omassa puheenvuorossaan otti tämän esille. Jäin pohtimaan edustaja Maijalan puheenvuoroa kuunnellessani, että kun tässä puhutaan nimenomaan kuvaustoimintaan erikoistuneiden henkilöiden oikeudesta käyttää ravintohoukutinta, niin suljetaanko silloin pois, jos metsästäjä asettaa ravintohoukuttimen ja kertoo, että hän asettaa sen kuvaustoimintaa varten. Viittaan vielä ensimmäiseen puheenvuorooni, jossa totesin, että on tavattoman hankalaa laillisesti ja luvallisesti järjestää karhun metsästystä ravintohoukuttimien välissä, ohella ja rinnalla. Kun ravintohoukuttimia on siellä ja täällä pitkin maastoa, niin on tavattoman hankalaa metsästää niin, että ei tulisi rikkoneeksi lain kirjainta siinä, että käytetään ravintohoukutinta hyväksi, joko tahallisesti taikka tahattomasti.

Tämän takia, arvoisa puhemies, meidän on valiokunnassa kiinnitettävä erityistä huomiota nimenomaan siihen, että kun tästä ravintohoukuttimesta keskustellaan, niin minä tiedän, että on suuri joukko metsästäjiä, jotka hyväksyvät ravintohoukuttimien käytön metsästyksessä, ja vastaavasti on henkilöitä, jotka eivät sitä hyväksy, mutta meillä tulee vaikea valinnan paikka, kun tätä valiokunnassa sitten aikanaan käsittelemme.

Näillä puheilla, arvoisa puhemies, omalta osaltani pyydän saada kiittää edustajia huomiosta ja toivon hyvää keskustelua. — Kiitoksia.

20.07 Ari Jalonen ps: Arvoisa puhemies! Tahdon minäkin nostaa yhden asian tästä esille, nimittäin jousimetsästysten. Se on asia, mitä olen henkilökohtaisesti ajanut, että riistavalikoima laajenee jousimetsästysten osalta.

Tässä edustaja Hoskonen nosti karhunmetsästysten jousella esille. Jos mennään katsomaan muihin maihin ja mantereihin, niin se on ihan mahdollista Amerikan mantereella, kuten myös hirvenkin metsästys. Samoin sieltä löytyy alligaattorinmetsästystä, jopa norsuihin asti. Eli jousiaseen teho riittää riistaan kuin riistaan, lajiin kuin lajiin, joten näistä keinotekoisista riistalajirajoituksista voisi kyllä hiljakselleen päästä pois. Se on totta, että esimerkiksi karhun kohdalla on tiettyjä riskejä olemassa, mutta onhan majavallakin nyt erityisvaatimuksia, miten majavaa saa metsästää jousella. Eli nämä ovat lajikohtaisesti rakennettavissa, jos näin tahdotaan. Jousiase sinänsä ei rajoita mitään.

Edustaja Kulmala otti esille tämän valkohäntäpeuran yleisyyden ja siinä yhteydessä tämän 500 hehtaarin vaatimuksen. Tuo on myös niitä asioita, mitä kannattaa pohtia valiokunnassa.

Mutta niin tai näin, olen ajanut tätä jousimetsästysasiaa intohimoisesti, ja nyt olen erittäin tyytyväinen, että tämä asia etenee.

20.09 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Näin aluksi haluan kiittää edustaja Markku Eestilää erinomaisesta puheenvuorosta äsken ja erikoisesti siitä kohdasta, missä hän nosti esille tämän Hossan kansallispuiston asian. Vaikka se ei tämän lakiesityksen käsittelyyn sinänsä liity, niin ehdottomasti olen hänen esittämänsä ajatuksen kannalla ympäristövaliokunnan varajäsenenä, että se metsästyshomma siellä pitää kyllä pystyä hoitamaan niin, että paikallisilla on totta kai oikeus siihen, se on itsestään selvä, ja että sitten näiden muiden suomalaisten osalta, jotka sinne metsälle menevät, olkoon se sitten Metsähallituksen harkinnassa, miten riistakanta mitään kestää. Mutta kun se on kansallispuisto, niin kyllä siinä pitää kaikkia suomalaisia silloin tasapuolisesti kohdella.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

Ja sitten tähän varsinaiseen asiaan, arvoisa puhemies: Mitä tulee näihin haaskanpitoihin, ravintohoukuttimien käyttöihin metsästyksessä, niin olen erittäin vahvasti sitä mieltä, että se on totaalisesti kiellettävä tässä maassa. Itärajan pinnassa, kotikunnassanikin ja siinä lähialueilla, on monia, monia ravintohoukuttimia. Näillä alueilla on valtavat määrät susia, valtavat määrät karhuja, tilanne on karannut täysin käsistä. Ja pahintahan tässä on juuri se, että sudet, karhut, ahmat, ilvekset on totutettu helpolle ravinnolle, ja se on aiheuttanut siten ongelmia: nämä sudet ja karhut tulevat pihoihin etsimään ravintoa, jos metsästä sattuu se luontainen ravinto olemaan vähissä. Elikkä tässä asiassa mielestäni täytyy toimia loogisesti, kun ollaan luonnossa elävien villieläinten kanssa tekemisissä. Eläkööt siellä aivan täysin rauhassa, mutta älköön ihminen menkö sinne sorkkimaan väliin laittamalla metsään ravintohoukuttimia.

Ja sitä varten, arvoisa puhemies, nostin esille sen Kuhmon tapauksen, jossa Luonnonvarakeskuksen virkamies itse pitää haaskaa ja perusteena on tutkimushaaska. Sain siitä asken sähköpostiini muutamia kuvia ja perustelutekstin. Kyseinen virkamies pitää siellä tutkimushaaskaa, ja sitä sitten käydään kuvaamassa — myydään turisteille matkoja ja kuvaajilta varmaan otetaan jotakin korvausta, että saavat siellä käydä kuvaamassa villieläimiä. Minun mielestäni tällainen toiminta Suomen virkamieheltä, joka saa Suomen valtiolta palkkaa, on erittäin tuomittavaa. Ja oikeusasiamiehen, tai kenen laillisuusvalvojan vastuulle tällaisen asian valvonta ja toiminta kuuluu, tulee toimia mahdollisimman ripeästi. En painosta oikeusasiamiestä mitenkään erikoisesti siihen suuntaan, että päätöksen pitää tulla huomenna. Se tutkimus vaatikoon oman aikansa, mutta päätöksen pitää tulla kohtuullisessa ajassa, koska se samalla vaikuttaa kyseisen henkilön osalta susiluvista annettaviin lausuntoihin, sille alueelle myönnettäviin lupiin, niin täällä Kuhmon alueella kuin myös Ylä-Savossa, esimerkiksi Vieremällä, jossa susitilanne on karannut täysin käsistä. Se on todella niin vakava tilanne, että siellä ihmishenki näyttää olevan vähempiarvoinen kuin suden elämä, ja juuri tämän samaisen henkilön ja samantyyppisten, samanhenkisten ihmisten ansiosta tällaiseen tilanteeseen on ajauduttu. Ja siihen kuuluu olennaisena osana nyt tässä hallituksen esityksessä oleva ravintohoukuttimien kieltä, ja sen pitää tulla totaalisesti voimaan. Tämä nykyinen meno, missä Suomessa mennään, on mielestäni täysin tuomittavaa. Sen on kerta kaikkiaan loputtava, niin että päästään oikeasti luonnonvaraisten eläinten osalta luonnonmukaiseen käytäntöön. Ruokittakoon kotieläimiä kotipiirissä ja pidettäköön niistä siellä hyvä huoli, mutta se ei koske luonnossa eläviä villieläimiä, ei missään tapauksessa.

20.13 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Minun mielestäni on kyllä tärkeää nostaa eduskunnassa esille sellainen asia, että jos me täällä edistämme vastakkainasettelua — ja metsästys on tänä päivänä sellainen, joka jakaa ihmisiä, toiset yrittävät suojella, toiset haluavat metsästää, ja siellä on valtavia riitoja — niin minä koen, että me kansanedustajat ja lainsäätäjät olemme oikeasti jollakin tavalla epäonnistuneet. Kyse ei ole siitä, että pitää osoittaa jotakin henkilöä tai syyttää, mutta tällä tavalla me emme kyllä pitkälle pääse. Jos me teemme täällä lakeja sillä tavalla, että milloin mikäkin väestöryhmä kokee, että heiltä viedään oikeuksia, niitä annetaan jollekin yhdessä laissa ja taas toisessa laissa, niin me ajaudumme muutaman vuoden kuluttua semmoiseen tilanteeseen, että me emme pysty hallitsemaan näitä asioita. Minä haluan, että ihmiset kunnioittavat Suomessa lakeja ja täällä kunnioitetaan yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa ja omistajia kohdellaan samalla tavalla. Se

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2017 vp

on aina ollut Suomen vahvuus, että ihmiset luottavat toisiin ja ihmiset luottavat institutioon. Hyvät kollegat, ei särjetä tätä.

20.14 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Lopuksi vielä sanon sen, että kiitos siitä selkeästä kannatuksesta siihen, että haaskanpito kiellettäisiin täydellisesti luonnon olosuhteissa.

20.14 Kari Kulmala ps: Arvoisa puhemies! Näistä kuvaushaaskoista vielä sen verran, että olen pari yötä ollut tällaisella kuvaushaaskalla ja sehän on erittäin mielenkiintoista, kun ei tiedä, mistä päin se karhu tai susi mahdollisesti sinne tulee, mutta en pidä todellakaan järkevänä, että näitä kuvaushaaskoja on joka puolella maakuntaa. En toki olisi ihan täysin kieltämässä niitä, koska se on elinkeino jollekin siinä kuin joku muukin. Mutta se on selvä juttu, että esimerkiksi, kun karhunmetsästys alkaa 20.8. ja tiedetään, että jossakin päin on kuvaushaaska, niin se metsästyshän aloitetaan sieltä kuvaushaaskan läheltä. Tälläkin kuvaushaaskalla, missä kävin, oli kahdeksan karhua käynyt juuri edellispäivänä, niin että se todellakin kerää niitä karhuja ja susilaumojia. Susista voitaisiin puhua suu vaahdossa vaikka useita päiviä. En usko todellakaan, että susiongelmat muuttuvat meillä miksi-kään niin pitkään kuin meillä nämä virkamiehet, mitkä tällä hetkellä päättävät näistä asioista, ovat töissä.

Jousimetsästyksestä voisin sen verran sanoa edustaja Jaloselle, että se on erittäin hieno asia, että hän on vienyt tätä asiaa eteenpäin. Olen myös itse jousimetsästäjä ja olen ampuanut useita supikoiria ynnä muita, mutta karhunmetsästykseseen en lähtisi kyllä todellakaan jousen kanssa, koska minua jännittäisi se. Minä olen ollut itse karhujahdissa ja en jousen kanssa todella lähde sinne, ellei ole joku kiväärin kanssa varmistamassa, että se minun joussella ampumani nuoli todellakin tappaa sitten sen karhun.

Maa- ja metsätalousvaliokunta tästä Hossa-asiasta teki erinomaisen lausunnon. Se ei vähentänyt eikä lisännyt kenenkään metsästysoikeutta, mutta valitettavasti sillä meidän lausunnollamme ei ollut kovin paljon merkitystä, koska se meni täällä ympäristövaliokunnan käsiteltäväksi ja he kävelivät meidän ylitsemme menen tullen, niin että se siitä ammattitaidosta.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.